טְרוּמִיטִין, וְשִׁעוּר תְּרוּעָה כִּשְׁלֹשָׁה יְבָבוֹת (יב) שֶׁהֵם תִּשְׁעָה טְרוּמִיטִין, (יג) וְשִׁעוּר תְּקִיעָה גַּם כֵּן תִּשְׁעָה טְרוּמִיטִין, כַּתְּרוּעָה. וּלְפִי זֶה אֵין לָחֹשׁ אִם הֶאֱרִיךְ קְצָת בַּשְּׁבָרִים, וְצָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בַּתְּקִיעָה שֶׁל תַּשְׁרַ״ת כְּשִׁעוּר (ה) (יד) שְׁנֵים עָשָׂר טְרוּמִיטִין. * וּמִי שֶׁלֹּא הֶאֱרִיךְ בַּתְּקִיעָה כַּשִּׁעוּר הַזֶּה (טו) וְהֶאֱרִיךְ בַּשְּׁבָרִים, לֹא קִיֵּם מִצְוָה לֹא כְּמַר וְלֹא כְּמַר: ד [ז]שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתָם (טז) בִּנְשִׁימָה (ו) אַחַת, אֲבָל שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים וּתְרוּעָה דְּתַשְׁרַ״ת [ח]יֵשׁ אוֹמְרִים (יז) שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתָם בִּנְשִׁימָה אַחַת, וְהוּא שֶׁלֹּא יִשְׁהֶה בַּהַפְסָקָה יוֹתֵר מִכְּדֵי נְשִׁימָה, (יח) [ט]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹתָם (ז) בִּנְשִׁימָה אַחַת. [י]וִירֵא שָׁמַיִם יֵצֵא יְדֵי כֻּלָּם, וּבִתְקִיעוֹת דִּמְיֻשָּׁב יַעֲשֶׂה בִּנְשִׁימָה אַחַת (יט) וּבִתְקִיעוֹת דִּמְעֻמָּד יַעֲשֶׂה בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת. הַגָּהּ: (כ) וְהַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט

ז טור בְּשֵׁם (רַ״מ) [רַבֵּנוּ תָּם]. ח שָׁם בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם וְרֹב הַמְפָרְשִׁים וְהָרַב הַמַּגִּיד (פ״ג ה״ב) לְדַעַת רַמְבַּ״ם (שם ה״ג) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים. ט שָׁם בְּשֵׁם הָרִי״ץ גֵּאוּת וְהָרֹא״ש (פ״ד סי׳ י) וְהָרַמְבַּ״ן (לד. ד״ה ומסתברא). י תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ קמב).

בְּאֵר הֵיטֵב

וְתִשְׁעָה גָּנַח הַנִּקְרָא שְׁבָרִים. וְשִׁעוּר תְּקִיעָה כִּתְרוּעָה הָוֵי גַּם כֵּן שְׁמוֹנָה עָשָׂר טְרוּמִיטִין: (ה) **שְׁנֵים עָשָׂר.** טָעוּת סוֹפֵר הוּא, וְצָרִיךְ לוֹמַר שְׁמוֹנָה עָשָׂר טְרוּמִיטִין כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי (סק״ד): **ד (ו) אַחַת.** וּבְדִיעֲבַד יָצָא אַף בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת. טַ״ז (סק״ה): **(ז) בִּנְשִׁימָה.** כָּתַב הַטַּ״ז (סק״ו), נִרְאֶה לִי דְּיֵשׁ לִלְמֹד לְהַתּוֹקֵעַ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה שׁוּם שְׁהִיָּה בֵּין הַשְּׁבָרִים

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

עַל שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים. וְיֵשׁ מִן הַפּוֹסְקִים שֶׁמַּחְמִירִין בָּזֶה, וְנָכוֹן לָחֹשׁ לְדִבְרֵיהֶם לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִן שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים [אַחֲרוֹנִים]: **(יב) שֶׁהֵם תִּשְׁעָה טְרוּמִיטִין.** וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּנָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן לְכַתְּחִלָּה, וּבְדִיעֲבַד דַּי בִּשְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה: **(יג) וְשִׁעוּר תְּקִיעָה גַּם כֵּן וְכוּ׳.** הַיְנוּ בְּשֶׁל תַּרַ״ת [דְּאִלּוּ בְּשֶׁל תַּשַׁ״ת הוּא יוֹתֵר מְעַט], וְנָכוֹן לָחֹשׁ לְדֵעָה זוֹ לְכַתְּחִלָּה. [וּבְדִיעֲבַד דַּי אִם עָשָׂה אוֹתָהּ כִּשְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת כַּדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה, כֵּן כָּתְבוּ אַחֲרוֹנִים]. וּמַה שֶּׁכָּתַב וּלְפִי זֶה אֵין לָחֹשׁ וְכוּ׳, רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּכֵיוָן דְּשִׁעוּר תְּקִיעָה הוּא כְּתִשְׁעָה טְרוּמִיטִין לְפָחוֹת, מִמֵּילָא יוּכַל לְהַאֲרִיךְ בְּשֶׁבֶר אֶחָד מֵהַשְּׁבָרִים עַד כְּדֵי שְׁמוֹנָה טְרוּמִיטִין וְלֹא יֵחָשֵׁב כִּתְקִיעָה, אֲבָל יִזָּהֵר שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה כְּשִׁעוּר תִּשְׁעָה טְרוּמִיטִין, דְּאָז פָּסוּל אַף בְּדִיעֲבַד דְּנֶחֱשָׁב כִּתְקִיעָה לְכוּלֵּי עָלְמָא. וְהִנֵּה בְּתַשְׁרַ״ת הָיָה לָנוּ לְהָקֵל יוֹתֵר לְהַאֲרִיךְ בְּשֶׁבֶר אֶחָד עַד שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֹּחוֹת, כֵּיוָן דִּתְרוּעָה שָׁם הוּא בְּסַךְ זֶה מִמֵּילָא לֹא הָוֵי שִׁעוּר תְּקִיעָה עַד שְׁמוֹנָה עָשָׂר שֶׁהוּא גְּנִיחוֹת וִילָלוֹת, (ה) אֶלָּא דְּיֵשׁ לָחֹשׁ לְבִלְבּוּל הַדַּעַת, שֶׁפַּעַם אֶחָד יַעֲשֶׂה הַשֶּׁבֶר אָרֹךְ מֵחֲבֵרוֹ, דִּבְתַשַׁ״ת הֲלֹא אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן וְכַנַּ״ל, עַל כֵּן יַשְׁוֶה אוֹתָם בְּכָל מָקוֹם שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוּם שֶׁבֶר אָרֹךְ כְּתִשְׁעָה כֹּחוֹת. וְגַם דִּלְדַעַת הָרַאֲבַ״ד (פ״ג ה״ד) כָּל שֶׁבֶר שֶׁהוּא כְּתִשְׁעָה כֹּחוֹת נֶחְשָׁב כִּתְקִיעָה, וְעַל כֵּן יֵשׁ לִזָּהֵר בָּזֶה. (ו) וּמִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד אֵינוֹ נִפְסַל אִם עָשָׂה הַשֶּׁבֶר בְּתַשְׁרַ״ת עַד שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֹּחוֹת, אֲבָל שְׁמוֹנָה עָשָׂר פָּסוּל אַף בְּדִיעֲבַד, דְּשׁוּב נַעֲשָׂה תְּקִיעָה לְכוּלֵּי עָלְמָא. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דִּלְכַתְּחִלָּה יַעֲשֶׂה שִׁעוּר הַשְּׁלֹשָׁה שְׁבָרִים (ז) כְּתִשְׁעָה כֹּחוֹת, וּבְדִיעֲבַד (ח) יָצָא אִם הֶאֱרִיךְ כְּשִׁעוּר שִׁשָּׁה כֹּחוֹת אוֹ קָרוֹב לָזֶה: **(יד) שְׁנֵים עָשָׂר טְרוּמִיטִין.** טָעוּת סוֹפֵר (ט) וְצָרִיךְ לוֹמַר שְׁמוֹנָה עָשָׂר, דִּתְרוּעָה הוּא תִּשְׁעָה טְרוּמִיטִין וְגַם שְׁבָרִים לְפָחוֹת הוּא כֵּן, וְאִם כֵּן הוּא שְׁמוֹנָה עָשָׂר, וְגַם יוֹתֵר מְעַט, דְּהָא שְׁבָרִים אֲרֻכִּין יוֹתֵר מְעַט: **(טו) וְהֶאֱרִיךְ בַּשְּׁבָרִים.** לָאו דַּוְקָא, דְּהוּא הַדִּין אִם אֲרִיכָתוֹ בַּשְּׁבָרִים הָיָה שָׁוֶה עִם הַתְּקִיעָה גַּם כֵּן לֹא יָצָא. וְהִנֵּה בַּעֲבוּר שֶׁזֶּה הַסָּעִיף רַבּוּ פְּרָטָיו וְיִקְשֶׁה לְהַקּוֹרֵא לְהָבִין מִמֶּנּוּ פְּרָטָיו לְמַעֲשֶׂה, וְעַל כֵּן אֶכְתֹּב בְּקִצּוּר אֵיךְ לְהִתְנַהֵג לְכַתְּחִלָּה. צָרִיךְ הַתּוֹקֵעַ לִזָּהֵר שֶׁיַּאֲרִיךְ בִּתְקִיעוֹת דְּתַשְׁרַ״ת שֶׁכָּל תְּקִיעָה יִהְיֶה לְפָחוֹת כְּשִׁעוּר שְׁמוֹנָה עָשָׂר כֹּחוֹת וּמְעַט יוֹתֵר, וְהַתְּקִיעוֹת שֶׁל תַּשַׁ״ת וְתַרַ״ת יִהְיֶה לְפָחוֹת (י) כְּשִׁעוּר תִּשְׁעָה כֹּחוֹת, דְּבָזֶה יוֹצֵא לְכוּלֵּי עָלְמָא, שֶׁהֲרֵי מֻתָּר לְהַאֲרִיךְ אֲפִלּוּ יוֹתֵר מִכַּשִׁעוּר. וְגַם יִזָּהֵר בְּכָל הַשְּׁבָרִים בֵּין בְּתַשַׁ״ת (יא) וּבֵין בְּתַשְׁרַ״ת שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה שׁוּם שֶׁבֶר (יב) מִתִּשְׁעָה כֹּחוֹת, וְטוֹב יוֹתֵר שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בְּכָל שֶׁבֶר רַק כִּשְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת. וְגַם יִזָּהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁיַּעֲשֶׂה (יג) כָּל תְּרוּעָה בֵּין שֶׁל תַּשְׁרַ״ת וּבֵין שֶׁל תַּרַ״ת כְּשִׁעוּר תִּשְׁעָה כֹּחוֹת: **ד (טז) בִּנְשִׁימָה אַחַת.** דְּזֶה אָנוּ עוֹשִׂין בִּשְׁבִיל תְּרוּעָה הַכָּתוּב בַּתּוֹרָה, וְאֵין לְהַפְסִיקָהּ לִשְׁנַיִם. וְכָתְבוּ (יד) רֹב הַפּוֹסְקִים דְּזֶהוּ לְעִיכּוּבָא אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד: **(יז) שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹתָם בִּנְשִׁימָה אַחַת.** דִּגְנוּחֵי וְיִלּוּלֵי לֹא עָבְדִי אִינְשֵׁי בִּנְשִׁימָה אַחַת. וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומשמע מדבריו וד״ה ונראה להנהיג) וּבַ״ח (ס״ח) דִּבְדִיעֲבַד גַּם לְדֵעָה זוֹ אִם עָשָׂה בִּנְשִׁימָה אַחַת יָצָא, אֶלָּא דִּלְכַתְּחִלָּה סְבִירָא לְהוּ דְּאֵין נָכוֹן לַעֲשׂוֹתָם בִּנְשִׁימָה אַחַת: **(יח) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹתָם בִּנְשִׁימָה אַחַת.** וְטַעֲמָם דְּהָא מַה שֶּׁאָנוּ עוֹשִׂין שְׁבָרִים תְּרוּעָה הוּא מִפְּנֵי דְּשֶׁמָּא כַּוָּנַת הַתּוֹרָה בִּתְרוּעָה לִשְׁתֵּיהֶן דַּוְקָא דְּאָז יוֹצֵא יְדֵי תְּרוּעָה, אִם כֵּן אֵין לְהַפְסִיק בֵּינֵיהֶן בִּנְשִׁימָה דְּהָוֵי כְּמוֹ תְּרוּעָה שֶׁנֶּחְלְקָה לִשְׁתַּיִם וְאֵינָהּ כְּלוּם, וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד (טו) אִם עָשָׂה כֵּן מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. (טז) וּמִכָּל מָקוֹם לֹא יִתְקַע שְׁבָרִים תְּרוּעָה בְּכֹחַ אֶחָד בִּלְתִּי שׁוּם הֶפְסֵק, דְּבִכְהַאי גַּוְנָא לֹא מִיקְּרֵי נְשִׁימָה אַחַת, אֶלָּא יַפְסִיק מְעַט, רַק שֶׁלֹּא יִהְיֶה בִּכְדֵי נְשִׁימָה בֵּינְתַיִם: **(יט) וּבִתְקִיעוֹת דִּמְעֻמָּד יַעֲשֶׂה בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת.** אֲבָל אִיפְּכָא (יז) לֹא. וּבִמְקוֹמוֹת שֶׁנּוֹהֲגִין לִתְקֹעַ לְמַלְכֻיּוֹת תַּשְׁרַ״ת תַּשַׁ״ת תַּרַ״ת, וְכֵן לְזִכְרוֹנוֹת וְכֵן לְשׁוֹפָרוֹת, א]יָכוֹל לַעֲשׂוֹת גַּם כֵּן לְהֶפֶךְ בִּמְיֻשָּׁב בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת וּבִמְעֻמָּד בִּנְשִׁימָה אַחַת: **(כ) וְהַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט וְכוּ׳.** וּבִמְקוֹמוֹת שֶׁנּוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת בִּנְשִׁימָה אַחַת

בֵּאוּר הֲלָכָה

*** וּמִי שֶׁלֹּא הֶאֱרִיךְ בַּתְּקִיעָה כַּשִּׁעוּר הַזֶּה וְהֶאֱרִיךְ בַּשְּׁבָרִים וְכוּ׳ לֹא כְּמַר וְלֹא כְּמַר.** הִנֵּה כַּוָּנַת הַמְחַבֵּר לְפִי דַּעְתּוֹ לְעֵיל בְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה דְּאִם עָשָׂה שֶׁבֶר שֶׁל שְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת נַעֲשָׂה תְּקִיעָה, הָכָא נַמִי אִם עָשָׂה הַתְּקִיעָה רַק שִׁבְעָה עָשָׂר כֹּחוֹת שֶׁאֵינוֹ יוֹצֵא לְפִי דֵּעָה אַחֲרוֹנָה, וּבִשְׁבָרִים עָשָׂה שֶׁבֶר אֶחָד שֶׁל שְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת אֵינוֹ יוֹצֵא לַדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה. אָמְנָם לְפִי מַה שֶּׁאָנוּ נוֹהֲגִין כָּרַמָ״א לְעֵיל בַּהַגָּ״הּ, אֲפִלּוּ אִם עָשָׂה הַשֶּׁבֶר שֶׁל שְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת בְּתַשַׁ״ת גַּם כֵּן בְּוַדַּאי יוֹצֵא, וְכֵן בְּתַשְׁרַ״ת אִם מָשַׁךְ הַשֶּׁבֶר פָּחוֹת מִכְּדֵי שִׁעוּר שְׁבָרִים וּתְרוּעָה גַּם כֵּן יוֹצֵא. וְשִׁעוּר שֶׁל שֶׁבֶר אֶחָד בְּתַשַׁ״ת כָּתַב בְּסֵפֶר מַטֵּה אֶפְרַיִם (סי״א) דְּיוּכַל לְהַמְשִׁיכוֹ עַד שִׁשָּׁה כֹּחוֹת וְלֹא עַד בִּכְלָל, וּמִמֵּילָא בְּתַשְׁרַ״ת שֶׁהוּא כְּדֵי שִׁעוּר שְׁבָרִים וּתְרוּעָה הוּא עַד תִּשְׁעָה כֹּחוֹת (וְלֹא עַד בִּכְלָל) (ע״ש ס״ז). **הַיּוֹצֵא לְדִינָא דְּלֹא פָּסְלִינַן אֶלָּא אִם כֵּן עָשָׂה הַשֶּׁבֶר בְּתַשְׁרַ״ת כְּדֵי תִּשְׁעָה כֹּחוֹת, אָז אָמְרִינַן דְּאִם עָשָׂה הַתְּקִיעָה בְּתַשְׁרַ״ת פָּחוֹת מִשְּׁמוֹנָה עָשָׂר דְּלֹא קִיֵּם לֹא כְּמַר וְלֹא כְּמַר. [וְכֵן בְּתַשַׁ״ת אִם עָשָׂה הַתְּקִיעָה פָּחוֹת מִכְּדֵי תִּשְׁעָה כֹּחוֹת, וְהַשְּׁבָרִים עָשָׂה בְּשֶׁבֶר אֶחָד כְּדֵי**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ה) טַ״ז (סק״ג): **(ו)** אַחֲרוֹנִים: **(ז)** כֵּיוָן דִּלְדֵעָה הָאַחֲרוֹנָה אַף הַתְּרוּעָה כְּשִׁעוּר תִּשְׁעָה כֹּחוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן הַשְּׁבָרִים שֶׁהֵם אֲרֻכִּים מִיבָבוֹת: **(ח)** מַטֵּה אֶפְרַיִם (ס״ו). וְטַעֲמוֹ דְּעַל כָּל פָּנִים שְׁבָרִים אֲרֻכִּין מִיבָבוֹת, וְאִם כֵּן יֵשׁ בְּכָל שֶׁבֶר שִׁעוּר שְׁתֵּי כֹּחוֹת כָּל שֶׁהוּא כֵּיוָן דְּאַפִּיקְתֵּיהּ מִכֹּחַ אֶחָד: **(ט)** כָּל הָאַחֲרוֹנִים: **(י) הַתְּקִיעָה שֶׁל תַּשַׁ״ת יִהְיֶה מְעַט יוֹתֵר מִתִּשְׁעָה כֹּחוֹת לְפִי דֵּעָה הָאַחֲרוֹנָה, דְּהָא שְׁבָרִים אֲרֻכִּין מִן תְּרוּעָה: (יא)** פָּשׁוּט, דִּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לָצֵאת גַּם דַּעַת הָרַאֲבַ״ד דְּשִׁעוּר תִּשְׁעָה כֹּחוֹת הָוֵי תָּמִיד שִׁעוּר תְּקִיעָה בֵּין בְּתַרַ״ת וּבֵין בְּתַשְׁרַ״ת. וּקְצָת פֶּלֶא עַל הַחַיֵּי אָדָם שֶׁכָּתַב בְּסִימָן קמ״ב סָעִיף ז׳ דְּהָרוֹצֶה לָצֵאת כָּל הַדֵּעוֹת וְכוּ׳ וְלֹא הִזְכִּיר דִּין זֶה אֶלָּא בְּתַשַׁ״ת: **(יב)** וְאַף דִּלְדֵעָה רִאשׁוֹנָה מַחְמִיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹתָהּ אֲפִלּוּ מִשְּׁלֹשָׁה כֹּחוֹת, כְּבָר כָּתַב רַמָ״א דְּנָהֲגִינַן בָּזֶה לְהָקֵל, וְגַם אִם נִרְצֶה לִנְהֹג בָּזֶה כְּוָתֵיהּ, יִהְיֶה נֶגֶד דַּעַת הָרַאֲבַ״ד וְגַם נֶגֶד דֵּעָה אַחֲרוֹנָה: **(יג)** בַּ״ח (ס״ז) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (סדר התקיעות אות ו) וְחַיֵּי אָדָם (שם ס״ו): **ד (יד)** בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ונראה להנהיג) וּשְׁיָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (ס״ז) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ד) וְקָרְבַּן נְתַנְאֵל (פ״ד סי׳ י אות פ) וְהַחַיֵּי אָדָם (כלל קמב ס״ח), וְכֵן הִסְכִּים הַגְּרָ״א (ד״ה ג׳ שברים) לַהֲלָכָה. וּבֶאֱמֶת הֲלֹא הוּא דַּעַת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים, הָרִיטְבָּ״א בְּחִדּוּשָׁיו (לג: ד״ה ומ״מ הי דלהוי תרועה) וְהָאָרְחוֹת חַיִּים (דין תקיעת שופר אות יא) וְאַבּוּדְרַהָם (סדר תפלת ר״ה) וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ו ח״ב). [וּדְלֹא כְּטַ״ז (סק״ה) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) בְּסִימָן זֶה דִּסְבִירָא לְהוּ דְּלֹא הֻזְכְּרוּ אֶלָּא לְעִנְיַן לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד יָצָא אֲפִלּוּ בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת], וּמַה שֶּׁהֵבִיאוּ רְאָיָה מִסָּעִיף ז׳ כְּבָר דָּחָה הַגְּרָ״א (ס״ז) וְהַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי שָׁם (סק״ח): **(טו)** רִיבָ״ש (סי׳ לט) וּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ונראה להנהיג): **(טז)** תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי׳ קמב) וּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ונראה דלדעת): **(יז) וְהַיְינוּ בִּמְקוֹמוֹת שֶׁנּוֹהֲגִין כְּרַבֵּנוּ תָּם לִתְקֹעַ רַק תַּשְׁרַ״ת לְמַלְכֻיּוֹת וְכֵן לְזִכְרוֹנוֹת וְכֵן לְשׁוֹפָרוֹת** דְּבָזֶה יוֹצֵא מִמַּה נַּפְשָׁךְ אִי כַּוָּנַת הַתּוֹרָה לִשְׁבָרִים לְחוּד אוֹ לִתְרוּעָה לְחוּד וּלְהֶפְסֵק לֹא חָיְישִׁינַן, וְאִם כֵּן אִי עָבֵיד שְׁבָרִים תְּרוּעָה בִּנְשִׁימָה אַחַת דִּלְמָא תַּרַ״ת אֱמֶת הִיא וּשְׁבָרִים לָאו כְּלוּם הִיא, וְאִי הָוֵי מַתְחִיל בִּשְׁבָרִים בְּאוֹתָהּ נְשִׁימָה שֶׁל תְּרוּעָה לֹא חֲשִׁיבָה תְּרוּעָה כְּלָל בִּכְהַאי גַּוְנָא, [בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ובתרומת הדשן) בְּשֵׁם תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (שם), וּמַה שֶּׁדָּחָה הַטַּ״ז (סק״ו) דִּבְרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, עַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר וּבִשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים שֶׁקִּימוּ דִּבְרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן לַנָּכוֹן]:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (ס״ט) כתב: במקום שאין מנהג קבוע [לעשות בב׳ נשימות] יש להנהיג לעשות בתקיעות דמיושב בנשימה אחת כדי שתהיה הברכה שמברכין עליהם כהלכה לדברי הכל, שאף לסברא הראשונה יש אומרים שאם עשאן בנשימה אחת יצא וכו׳, אבל בתקיעות דמעומד שאין מברכין עליהם יעשה בשני נשימות כדי לחוש לסברת יש מי שאומר דלסברא הראשונה אם עשאן בנשימה אחת לא יצא.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(כא) לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת, וְאֵין לְשַׁנּוֹת: **ה** אִם תָּקַע תַּרַ״ת בִּנְשִׁימָה אַחַת, [כ]יָצָא. [ל]וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר (כב) שֶׁלֹּא יָצָא: **ו** [מ]אִם הֶאֱרִיךְ בִּתְקִיעָה אַחֲרוֹנָה שֶׁל תַּשְׁרַ״ת כְּשִׁעוּר שְׁתֵּי תְּקִיעוֹת, כְּדֵי שֶׁתַּעֲלֶה לְשֵׁם תְּקִיעָה אַחֲרוֹנָה שֶׁל תַּשְׁרַ״ת וּבִשְׁבִיל הָרִאשׁוֹנָה (כג) שֶׁל תַּשַׁ״ת, לֹא עָלְתָה לוֹ (כד) אֶלָּא בִּשְׁבִיל תְּקִיעָה אַחַת. (כה) [נ]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֲפִלּוּ בִּשְׁבִיל אַחַת לֹא עָלְתָה לוֹ. הַגָּהּ: וְאִם תָּקַע (כו) תְּקִיעָה אַחַת בֵּין שְׁנֵי סְדָרִים וְהִתְנָה שֶׁאֵיזֶה מִן הַסְּדָרִים הוּא הַנָּכוֹן תַּעֲלֶה לוֹ אוֹתָהּ תְּקִיעָה, יָצָא (בית יוסף (ד״ה והרא״ש תירץ)): **ז** [ס]אִם טָעָה בְּתַשְׁרַ״ת וְאַחַר שֶׁתָּקַע שְׁנֵי שְׁבָרִים טָעָה וְהִתְחִיל לְהָרִיעַ, [ע]אִם נִזְכַּר מִיָּד יִתְקַע (ח) (כז) שֶׁבֶר אַחֵר, [פ]וְאִם לֹא נִזְכַּר עַד (כח) שֶׁגָּמַר הַתְּרוּעָה שֶׁהִתְחִיל בָּהּ בְּטָעוּת, לֹא הִפְסִיד הַתְּקִיעָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁתָּקַע, אֶלָּא חוֹזֵר וְתוֹקֵעַ שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים וּמֵרִיעַ וְתוֹקֵעַ. אֲבָל אִם (כט) אֵרַע בְּתַשַׁ״ת אוֹ תַּרַ״ת, הִפְסִיד גַּם תְּקִיעָה

כ יְרוּשַׁלְמִי (פ״ד ה״י) וְהָרֹא״ש (שם) לְדַעַת הַטּוּר וְהָרַ״ן (יא. ד״ה אין בידו). ל רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ו ח״ב) בְּשֵׁם הָרֹא״ש וּקְצָת מְפָרְשִׁים. מ מִשְׁנָה שָׁם ל״ג (ע״ב) רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ג׳ (ה״ד) וְרַמְבַּ״ן (כז. ד״ה הא דתנן) וְרַשְׁבָּ״א (ד״ה גם נ״ל). נ טוּר בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי. ס שָׁם בְּשֵׁם מַעֲשֶׂה בְּמָגֶנְצָא. ע שָׁם בְּשֵׁם (הָרַמְבַּ״ן) [הָרַאֲבַ״ן]. פ שָׁם בְּשֵׁם הָרֹא״ש (פ״ד סי׳ יא).

בְּאֵר הֵיטֵב

לַתְּרוּעָה וְיַעֲשֶׂה תְּכוּפִים כָּל מַה דְּאֶפְשָׁר אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם נְשִׁימָה אַחֶרֶת, וְרָאוּי שֶׁלֹּא יִקְרָא הַמַּקְרֶא לְהַתּוֹקֵעַ תְּרוּעָה בְּסֵדֶר תַּשְׁרַ״ת אֶלָּא יְדַלֵּג קְרִיאָה זוֹ וְיַעֲשֶׂה כֵּן הַתּוֹקֵעַ מֵעַצְמוֹ, וּבְמָקוֹם שֶׁלֹּא יִרְצֶה לְשַׁנּוֹת לְדַלֵּג הַמַּקְרֶא קְרִיאַת הַתְּרוּעָה בְּסֵדֶר תַּשְׁרַ״ת לֹא יַמְתִּין עַל הַקְּרִיאָה וִימַהֵר עַצְמוֹ בִּתְכִיפָה כָּל מַה דְּאֶפְשָׁר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ: **ז** (ח) **שֶׁבֶר אַחֵר.** וְטַ״ז פָּסַק שֶׁיַּעֲשֶׂה שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים, עַיֵּן שָׁם:

בֵּאוּר הֲלָכָה

שִׁשָּׁה כֹּחוֹת, גַּם כֵּן לֹא קִיֵּם לֹא כְּמַר וְלֹא כְּמַר]. אָמְנָם כְּבָר הוֹרָנוּ הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְעֵיל (סק״ג) **דִּלְדִידָן לְכוּלֵּי עָלְמָא כֵּיוָן דְּנָהֲגִינַן לַעֲשׂוֹת הַשְּׁבָרִים מִשְּׁלֹשָׁה עַד תִּשְׁעָה כֹּחוֹת [וְלֹא עַד בִּכְלָל], צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַתְּקִיעָה לְפָחוֹת תִּשְׁעָה כֹּחוֹת, דְּאִי לָאו הָכִי אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד אֵינוֹ יוֹצֵא:**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

גַּם כֵּן (יח) לֹא יְשַׁנּוּ מִנְהָגָם. וַאֲפִלּוּ לְפִי מִנְהָגֵנוּ אִם עָשָׂה בִּנְשִׁימָה אַחַת (יט) יָצָא: **(כא) לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת.** אַךְ יִזָּהֵר שֶׁלֹּא יַפְסִיק יוֹתֵר מִכְּדֵי נְשִׁימָה כַּנַּ״ל. (כ) וְעַל כֵּן טוֹב שֶׁיַּקְרֶא לְפָנָיו הַמַּקְרֶא שְׁבָרִים תְּרוּעָה בְּפַעַם אַחַת, דְּאִם יַמְתִּין הַתּוֹקֵעַ עַד שֶׁיַּקְרֶא הַקּוֹרֵא לְפָנָיו תֵּבַת תְּרוּעָה, עָלוּל מְאֹד שֶׁיִּהְיֶה עַל יְדֵי זֶה הֶפְסֵק יוֹתֵר מִכְּדֵי נְשִׁימָה: **ה** (כב) **שֶׁלֹּא יָצָא.** דְּאֵין כָּאן לֹא רֹאשׁ וְלֹא סוֹף, וּסְבָרָא רִאשׁוֹנָה סְבִירָא לָהּ כֵּיוָן דְּנִכָּר סָלְקֵי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. [א]וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שֶׁמַּסְכִּים לַדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה: **ו** (כג) **שֶׁל תַּשַׁ״ת.** הַמְחַבֵּר נָקַט לְפִי מַה שֶּׁהָיוּ נוֹהֲגִים בִּמְקוֹמוֹ לִתְקֹעַ בִּשְׁבִיל מַלְכֻיּוֹת תַּשְׁרַ״ת וּבִשְׁבִיל זִכְרוֹנוֹת תַּשַׁ״ת כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תקצ״ב (ס״א), וְהִתְכַּוֵּן שֶׁיַּעֲלֶה לוֹ גַּם בִּשְׁבִיל הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל זִכְרוֹנוֹת, (כא) וְהוּא הַדִּין לְפִי מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין בִּמְדִינָתֵנוּ לִתְקֹעַ בְּכָל פַּעַם תַּשְׁרַ״ת וְהִתְכַּוֵּן בָּאַחֲרוֹנָה בִּשְׁבִיל הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל זִכְרוֹנוֹת: **(כד) אֶלָּא בִּשְׁבִיל תְּקִיעָה אַחַת.** דְּהַיְנוּ הָאַחֲרוֹנָה. (כג) לְפִי שֶׁכָּל תְּקִיעָה צָרִיךְ לִהְיוֹת בָּהּ רֹאשׁ וְסוֹף, וְאִם נְחַלֵּק תְּקִיעָה זוֹ לִשְׁנֵי תְּקִיעוֹת כְּמוֹ שֶׁחָשַׁב הַתּוֹקֵעַ, אֵין כָּאן רֹאשׁ לִתְקִיעָה אַחֲרוֹנָה וְלֹא סוֹף לִתְקִיעָה רִאשׁוֹנָה, וּלְפִיכָךְ אֵין אָנוּ הוֹלְכִין כְּלָל אַחַר מַחֲשַׁבְתּוֹ בָּזֶה, אֶלָּא אָנוּ חוֹשְׁבִין תְּקִיעָה זוֹ לִתְקִיעָה אַחַת אֲרֻכָּה, וְעוֹלָה לוֹ בִּשְׁבִיל הָאַחֲרוֹנָה: **(כה) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֲפִלּוּ וְכוּ׳.** טַעֲמָם דְּאָזְלִינַן בָּתַר מַחֲשַׁבְתּוֹ וּמְחַלְּקִינַן הַתְּקִיעָה לִשְׁתַּיִם, וּמִמֵּילָא אֵין לוֹ כְּלוּם וְכַנַּ״ל. וְעַיֵּן בָּאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דִּלְדֵעָה זוֹ הִפְסִיד כָּל הַבָּבָא, דְּהָא הִפְסִיק בְּקוֹל אַחֵר שֶׁהוּא שֶׁלֹּא כַּדִּין וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ח׳, וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִתְקֹעַ תַּשְׁרַ״ת. אָכֵן לְדִינָא אֵין נָפְקָא מִינַּהּ בְּכָל זֶה, דְּהָעִקָּר [ג]כִּסְבָרָא רִאשׁוֹנָה [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יא) וּבֵאוּר הַגְּרָ״א]: **(כו) תְּקִיעָה אַחַת בֵּין שְׁתֵּי סְדָרִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁתָּקַע תַּשְׁרַ״ת שְׁבָרִים תְּקִיעָה, וְהִתְנָה בִּתְקִיעָה אַחֲרוֹנָה שֶׁל תַּשְׁרַ״ת שֶׁאִם זֶה הַסֵּדֶר הוּא הַנָּכוֹן תַּעֲלֶה לוֹ הַתְּקִיעָה בִּשְׁבִילוֹ, וְאִם הַסֵּדֶר שֶׁל תַּשַׁ״ת הוּא הַנָּכוֹן יַעֲלֶה לוֹ הַתְּקִיעָה בִּשְׁבִילוֹ, כִּי הֲלֹא מִדִּין הַתּוֹרָה סַגִּי בְּסֵדֶר אֶחָד, רַק מִפְּנֵי שֶׁאֵין אָנוּ יוֹדְעִין אֵיזֶה סֵדֶר הוּא הַנָּכוֹן אָנוּ תּוֹקְעִין כֻּלָּם וְכַנַּ״ל בְּרֵישׁ הַסִּימָן, וְלָכֵן יָצָא בְּדִיעֲבַד (כג) עַל יְדֵי תְּנָאוֹ. וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה לֹא רָצוּ חֲזַ״ל לְתַקֵּן כָּךְ שֶׁיִּתְקַע רַק תַּשְׁרַ״ת שְׁבָרִים תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, (כד) כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטְעוּ לוֹמַר שֶׁאֵין צָרִיךְ אֶלָּא שְׁבָרִים תְּקִיעָה אוֹ תְּרוּעָה תְּקִיעָה: **ז** (כז) **שֶׁבֶר אַחֵר.** וְדַי בָּזֶה, דְּלֹא הִפְסִיד סִדְרוֹ, כֵּיוָן שֶׁגַּם הַתְּרוּעָה שָׁיְכָא עַכְשָׁו לְהַשְּׁבָרִים שֶׁשְּׁנֵיהֶם הֵם תְּרוּעָה בְּתַשְׁרַ״ת, לְכָךְ חָשְׁבִינַן לֵיהּ רַק כְּמוֹ נִתְקַל בַּשְּׁבָרִים שֶׁאֵינוֹ מַפְסִיד הַשְּׁבָרִים עַל יְדֵי זֶה. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שֶׁמַּסִּיק דְּדַוְקָא (כה) כְּשֶׁהָיָה בִּנְשִׁימָה אַחַת, וְאִם לֹא הָיָה בִּנְשִׁימָה אַחַת צָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִתְקֹעַ [ד]שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים וּתְרוּעָה. (כו) וְיֵשׁ פּוֹסְקִים דִּסְבִירָא לְהוּ דַּאֲפִלּוּ הָיָה בִּנְשִׁימָה אַחַת גַּם כֵּן צָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִתְקֹעַ שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים וְלִגְמֹר הַסֵּדֶר, כֵּיוָן שֶׁעַל כָּל פָּנִים הִפְסִיק בְּאֶמְצַע הַשְּׁבָרִים, [ה]וְרָאוּי לָחֹשׁ לְכַתְּחִלָּה לְהַחֲמִיר כְּדִבְרֵיהֶן: **(כח) שֶׁגָּמַר הַתְּרוּעָה.** פֵּרוּשׁ (כז) שֶׁעָשָׂה שְׁלֹשָׁה כֹּחוֹת דְּבָזֶה יָצָא יְדֵי תְּרוּעָה לְדֵעָה רִאשׁוֹנָה הַנַּ״ל בְּסָעִיף ג׳. וְטַעַם הַחִלּוּק בֵּין גָּמַר לְלֹא גָּמַר הוּא, (כח) דְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא נִגְמַר הַתְּרוּעָה הָוֵי קוֹל בְּעָלְמָא וְנִרְאֶה שֶׁעֲדַיִן עָסוּק בְּהַשְּׁבָרִים, שֶׁגַּם הַתְּרוּעָה לֹא גָּמַר, וְחוֹזֵר לְהַשְׁלִים הַשְּׁבָרִים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּגָמַר הַתְּרוּעָה שֶׁהוּא קוֹל שָׁלֵם, נִרְאֶה שֶׁמַּתְחִיל אַחַר כָּךְ שְׁבָרִים אַחֵר, וּלְכָךְ אֵינוֹ מוֹעִיל בְּהַשְׁלָמַת שֶׁבֶר אֶחָד אֶלָּא שְׁלֹשָׁה שְׁבָרִים מֵחָדָשׁ. וּמִכָּל מָקוֹם הַתְּקִיעָה הָרִאשׁוֹנָה לֹא הִפְסִיד גַּם בָּזֶה, (כט) שֶׁלֹּא הִפְסִיק בְּקוֹל אַחֵר שֶׁאֵינוֹ מֵעִנְיָנָא, דִּשְׁנֵיהֶם הֵם מֵעִנְיַן תְּרוּעָה אֶלָּא שֶׁלֹּא עָשָׂה כְּתִקּוּנוֹ: **(כט) אֵרַע בְּתַשַׁ״ת.** הַיְנוּ (ל) שֶׁהִתְחִיל בִּשְׁבָרִים [שֶׁבֶר אֶחָד אוֹ שְׁתַּיִם] וְאַחַר כָּךְ עָשָׂה תְּרוּעָה לֹא אָמְרִינַן דְּהוּא בִּכְלָל נִתְקַל, וְכָל שֶׁכֵּן אִם עָשָׂה כָּל הַשְּׁבָרִים וְאַחַר כָּךְ עָשָׂה תְּרוּעָה, כֵּיוָן שֶׁהוּא שֶׁלֹּא מֵעִנְיָנָא קִלְקֵל בָּזֶה כָּל הַסֵּדֶר. [וְהוּא הַדִּין (לא) אִם עָשָׂה הַתְּרוּעָה קֹדֶם הַשְּׁבָרִים. וְאֵין חִלּוּק בְּכָל זֶה בֵּין שֶׁגָּמַר הַתְּרוּעָה (לג) אוֹ שֶׁלֹּא גָּמַר, בְּכָל עִנְיָן הִפְסִיד הַתְּקִיעָה רִאשׁוֹנָה]. וְכֵן מַה שֶּׁכָּתַב אוֹ תַּרַ״ת רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהִתְחִיל בִּתְרוּעָה וּבָאֶמְצַע הִפְסִיק וְהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת שֶׁבֶר אֶחָד, וְהַכֹּל כַּנַּ״ל לְעִנְיַן תַּשַׁ״ת, וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן תַּרַ״ת, דְּכֵיוָן שֶׁאֵין זֶה שַׁיָּךְ כְּלָל לַתְּרוּעָה שֶׁבְּסֵדֶר זֶה הִפְסִיד

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יח) בַּ״ח (ס״ח) וְאֵלִיָּה זוּטָא. **וְהִנֵּה בְּחַיֵּי אָדָם** (שם ס״ט) **הִשְׁמִיט מַה שֶּׁכָּתַב הָרַמָּ״א דְּהַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בִּשְׁתֵּי נְשִׁימוֹת, דְּבֶאֱמֶת [ב]הַכְרָעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ טוֹבָה מְאֹד דְּבָזֶה אָנוּ יוֹצְאִין יְדֵי כָּל הַדֵּעוֹת,** וְגַם דְּדַעַת הַבֵּית יוֹסֵף דַּאֲפִלּוּ לְדַעַת רַבֵּנוּ תָּם אִם עֲשָׂאָן בִּנְשִׁימָה אַחַת יָצָא, וְאִם כֵּן אִם נַעֲשֶׂה בִּנְשִׁימָה אַחַת יוֹתֵר טוֹב לָצֵאת יְדֵי הַדִּין: **(יט)** א׳, דְּהַרְבֵּה פּוֹסְקִים סוֹבְרִים דִּלְכַתְּחִלָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בִּנְשִׁימָה אַחַת, עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ונראה להנהיג) בְּשֵׁם הָרִיבָ״ש (סי׳ לט), וְכֵן פָּסַק הַפְּרִי חָדָשׁ (ד״ה כתב המ״מ). וַאֲפִלּוּ אִם נֹאמַר כְּדַעַת רַבֵּנוּ תָּם, הָא הַרְבֵּה סוֹבְרִין דַּאֲפִלּוּ לְדִידֵיהּ אִם עֲשָׂאָן בִּנְשִׁימָה אַחַת יָצָא: **(כ)** אַחֲרוֹנִים: **ו** (כא) מַסְקָנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ה), דְּלֹא כִּלְבוּשׁ (ס״ו): **(כג)** כֵּן מוּכָח בַּגְּמָרָא (כז. כח.) דְּלֹא צְרִיכִינַן לְהַמַּסְקָנָא לוֹמַר דְּפַסּוּקֵי תְּקִיעָתָא מֵהֲדָדֵי לָא מַפְסְקִינַן: **(כג) אֲבָל אִם לֹא הִתְנָה כְּלָל אֶלָּא לְאַחַר שֶׁתָּקַע תַּשְׁרַ״ת תָּקַע רַק שְׁבָרִים תְּקִיעָה, בְּוַדַּאי אֵין אָנוּ יְכוֹלִין לְצָרֵף מֵחֲמַת סָפֵק הַתְּקִיעָה אַחֲרוֹנָה שֶׁל הַתַּשְׁרַ״ת לְהַשְּׁבָרִים תְּקִיעָה,** דַּהֲלֹא לֹא כִּוֵּן בִּשְׁבִיל זֶה, וְהָוֵי כְּתָקַע בְּלֹא כַּוָּנָה [כֵּן מוּכָח בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה והרא״ש תירץ) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו)]: **(כד)** פּוֹסְקִים: **ז** (כה) וְעַיֵּן בְּמַה שֶּׁצִּיַּנְתִּי לְעֵיל בְּאוֹת י״ד: **(כו)** מָרְדְּכַי (השלם סי׳ תשכ) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יוֹאֵל חֲתַן הָרַאֲבַ״ן, וְצִדֵּד הַבַּ״ח (סי״א) וְהַטַּ״ז (סק״ח) לְהַחְמִיר כִּדְבָרָיו, וְכֵן סָתְמוּ עוֹד אֵיזֶה אַחֲרוֹנִים. וְאַף שֶׁהַגְּרָ״א כָּתַב שֶׁהָעִקָּר כְּדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, מִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה רָאוּי לְהַחְמִיר: **(כז)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(כח)** הַגְּרָ״א: **(כט)** הָרֹא״ש (פ״ד סי׳ יא): **(ל)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(לא)** אַחֲרוֹנִים: **(לג)** אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טז), וְכֵן סָתַם הַגְּרַ״ז (סט״ז) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דין טעות בתקיעות ס״ב) וְהַחַיֵּי אָדָם (כלל קמב סי״ד). וְעַיֵּן בְּיַד אֶפְרַיִם שֶׁרָצָה לְחַלֵּק בֵּין מַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ח׳ אֲפִלּוּ שֶׁבֶר אֶחָד, וּבֵין תְּרוּעָה לְעִנְיַן יְבָבָא אַחַת, כָּל הָאַחֲרוֹנִים אֵינָם סוֹבְרִין כֵּן. וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה לָמָּה פָּסַק הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף ז׳ [וְהוּא מִדִּבְרֵי הָרַאֲבַ״ן] בְּהִתְחִיל לְהָרִיעַ דְּלֹא הָוֵי הֶפְסֵק עַל יְדֵי זֶה בְּהַשְּׁבָרִים, וְכָאן מַחְמִיר הַמְחַבֵּר אֲפִלּוּ בְּשֶׁבֶר אֶחָד, הֲלֹא כָּאן מַיְירֵי בְּהִפְסִיק אַחַר שֶׁגָּמַר הַשְּׁבָרִים

ליקוטי דברי הרב: א] בשו״ע הרב (ס״ט) כתב: התוקע תר״ת או תש״ת בנשימה אחת, אם הפסיק מעט ביניהם בענין שיהיו נחלקין לג׳ קולות יצא, ויש אומרים שלא יצא וכו׳, ואף על פי שהעיקר כסברא הראשונה מכל מקום יש לחוש לסברא האחרונה ויחזור ויתקע כל הג׳ קולות. **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ט) כתב שהמנהג במדינות אלו לעשות בב׳ נשימות ואין לשנות המנהג מפני המחלוקת, ומכל מקום במקום שאין מנהג קבוע יש להנהיג כמו שכתב השו״ע, שבתקיעות דמיושב יעשה בנשימה אחת, ובמעומד בשתי נשימות. **ג]** ובשו״ע הרב (ס״י) כתב: והלכה כסברא ראשונה ומכל מקום טוב לחוש לסברא האחרונה. **ד]** ובשו״ע הרב (סט״ז) כתב: לא אמרו שאין צריך לחזור ולתקוע תקיעה ראשונה אלא כשלא הפסיק בנשימה בין סיום השני שברים להתחלת התרועה שהריע בטעות אבל אם הפסיק ביניהם בנשימה צריך לחזור ולתקוע גם תקיעה הראשונה של בבא זו, דכיון שהפסיק בנשימה בין השברים לתרועה אין התרועה מצטרפת כלל עם השברים, והרי זה דומה למי שהריע תרועה לבדו בלא שברים וכו׳ **ה]** ובשו״ע הרב (סט״ו) פסק כהשו״ע דא״צ לחזור ולתקוע.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah